

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; kinevezések; budapesti napló; időjárás; LISZT jótékonyága, magyar játékszin, 'sa't. gazdasági egyesület; a' pesti jótékony hölgyegyesület bevétele 1839ben; nagybányai örömmünne; 'sa't.) Portugália. Spanyolország. Anglia (Ausztria ajánlati Parisban mellőzve; ajánlatok Canada jövődjé iránt; sérelem az angol-francia lobogó közt; lapvélemény Russzia újabb ajánlatiról; új egyezkedés a' török-egyiptusi ügyben; 'sa't.) Franciaország (részletek a' bonapartizta összeesküvésről; Barthélemy elítéltetve; 'sa't.) Oroszország (hadszállítvány Chiva ellen; 'sa't.) Németalföld. Törökország. Gabnaár. Pénzkelet. —

Magyarország és Erdély.

Pozsony: A' Fő-RRdek m. e. dec. 30ka óta folyvást a' vallás' tárgyában tartják tanácskozásikat. A' KK. és RRdek jan. 3ki országos ülésében a' birói végrehajtás' tárgyát illető kerületi munkálat olvastatott fel, de mivel e' tárgy a' hitel körébe vág, ismét kerületi tanácskozásra utasították, hogy a' hiteligygyel egyszerre tárgyalassék. Azután a' jobbágyok örökösödéséről kerületileg készült köv. törvényjavaslatot a' Fő-RRdekhez: „1. §. A' jobbágyok az 1832/6: 9dik czikk. 9. szakasz rendelete szerint minden ingó és ingatlan szerzeményekről megszorítás nélkül szabadon rendelkezhetnek. 2. §. Minthogy az 1832 6iki 4ik czikk a' jobbágytelki haszonvétel szabad eladását a' jobbágyoknak általában különbség nélkül megengedte, oly helyeken, hol a' telki haszonvétel szabad eladása az említett törvény alkotása előtt gyakorlatban nem volt, minden jobbágy, ki telkét azon törvény kihirdetésekor már bírta — habár azt egykor földesuri engedvényből ingyen kapta, vagy szülei után örökölte — a' telki haszonvételre nézve valóóságos szerzőnek tekintetik. 3. §. A' jobbágy azon javakról, mellyek örökösödés útján szállottak reá, csak özvegyének tartásáról, 's gyermekeinek osztályára nézve tehet végrendelet. Illy végrendeletben egyik vagy másik gyermekét sem szoríthatja kisebb részre, mint a' mennyit az egyenlő osztály esetében egy gyermekrésznek hasonfele tett volna. 4. §. Azon testvér, ki atyjának illy végrendelete szerint az ősi javakból többet kapott, mint a' mennyi neki egyenlő osztály esetében jutott volna, azon fölöslegről szabadon rendelkezhet; de ha végrendelet nélkül magva szakad, minden így nyert javaiban fenmarad testvéreinek, vagy azok maradékaik az oldalasági örökösödés. 5. §. A' jobbágyoknak minden ősi javaikban 's végrendelet nélkül hátrahagyott szerzeményekben törvényes házasságból származott fiú és leány-maradékaik teljesen egyenlő mértékben örökösödnek, 's minden e' részben eddig fenállott ellenkező szokás, szőlőhegyi vagy más helybeli szabályok, ezennel jövedőre megsemmisítettek. 6. §. Ha mindazáltal valamely földesur a' maga valóóságos udvarbeli birtokait jobbágyoknak szőlők alá vagy más használatra magányos szerződés mellett oly világos és határozottan kikötött feltét alatt adta ki, hogy azokban az örökösödés rendje és megszakadás esete egyedül a' fiúgrasorítottasok, a' szerződés az örökösödés rendjére nézve is megtartandó. 7. §. Az 1832 6iki 4dik czikk. 9. és 5dik czikk. 4dik szakaszának rendelete szerint a' jobbágytelket természetben csak a' földesur megegyezésével oszthatni fel. Midőn pedig az osztozók a' telket természetben nem oszthatják fel, vagy felosztani nem akarják, szabadságukban áll, azt magok között tartandó árverés által a' legtöbbet ígérő osztozónak, ha az a' jobbágytelki terhek viselésére alkalmas, általadni, ki azután a' többi osztozót kielégíteni köteles. 8. §. Ha azonban az osztozók a' jobbágytelki terhek viselésére alkalmasok nem volnának, vagy ha az osztozók legalább fele része a' telkekre nézve nyilvános árverést kívánna, azt megátolni semmi esetben nem szabad. 9. §. A' szőlők felosztásánál azon legkisebb terjedésre nézve, mellyen alul azokat természetben felosztani eddig sok helyütt szabad nem volt, a' helybeli szokás jövedőre is számított, az osztozók azonban soha nem terjed ki. 10. §. A' mag nélkül elhunyt jobbágyok még életben levő szülei, annak ősi javaira végrendelet nélkül hátrahagyott szerzeményre nézve, az örökösödés rendben mind az oldalasági vérséget, mind a' földesurat megelőzik. 11. §. A' házasság alatti köz-szerzemények a' jobbágyok közt mindenik házastársat egyformán illetvén, azokról egyik úgy mint másik, fél részben szabadon rendelkezhetik, 's azon fél részről a' férj feleségét végrendelet által sem zárhatja ki; ha pedig egyik házastárs mag és végrendelet nélkül hal meg, minden köz-szerzemény az életben maradt házastársra száll. 12. §. A' házastársak viszonyos örökösödése, egyenes maradékok és végrendelet nemlétében, még azon szerzeményekre nézve is, mellyek házasság előtt szerzettettek, minden egyéb örökösödés megelőzi; az ősiekre azonban soha nem terjed ki. 13. §. Az oldalasági vérség örökösödése azon esetben, ha a' törvényes maradék nélkül elhunyt jobbágy testvéreivel már meg volt osztozva, csak az ősi javakra terjed ki, a' végrendelet nélkül hátrahagyott szerzemények pedig, ha az elhunytnak sem özvegye nem maradt, sem szülei már életben nincsenek, a' földesurat illetik. 14. §. De ha illy esetben a' szerzemények között jobbágytelek is vagon, a' telki haszonvétel az oldalasági vérségre száll, kik azonban a' telken levő épületeket és javításokat a' földesurnak becsü szerint kifizetni tartoznak. 15. §. Midőn ellenben a' mag nélkül elhunyt jobbágy testvéreivel osztatlan állapotban hunyt el, nemcsak ősi javaiban, hanem, ha özvegye nem maradt és szülei sem élnek, mindennemű szerzeményeiben, mellyeket végrendelet nélkül hátrahagyott, a' legközelebb oldalasági vérséget illeti az örökösödés. 16. §. A' jobbágyoknak főkéletes magvaszakadattal, midőn oldalasági vérek sincsenek, kiket az ősiekre nézve az örökösödés illetne, az ősi javak minden különbség nélkül, a' szerzemények pedig a' fenebbi 13. §. értelmében, az illető földesurra szállanak. 17. §. Az asszonyi hozomány, mennyiben az természetben megvagon, vagy a' meglevő javakba ruházott, minden örökösödésnél és osztálynál az özvegynek, vagy törvényes örökösének mindenek előtt azonnal kiadandó. 18. §. Hogy pedig az asszonyi hozományra nézve a' visszaélések és viszálykodások meggátolassanak, jövedőre minden asszonyi hozomány azonnal, midőn azt a' feleség férje házához viszi, a' földesur befolyásával a' község előjárójá által pontosan és hitelesen összeírva becsültessék, különben a' melly asszony ezt elmulasztaná, az férje halála után természetben meglevő hozományon kívül, hozományából semmit egyebet ne követelhesen. 19. §. A' mag nélkül elhunyt jobbágy özvegye, míg él és férje nevével viseli, annak minden ősi javaiban bennmarad, ha csak az elhunyt férj özvegyének illendő tartásáról végrendelet által nem gondoskodott. Ha pedig az illető ősi javak között jobbágytelek is vagon, 's az özvegy annak művelésére és a' jobbágyi terhek viselésére nem alkalmas, akkor azok, kiket a' telkekre nézve az örökösödés rendje egyébként illetne, a' telket és ahoz tartozó ősiiket ugyan általvehetik, vagy alkalmas jobbágyok eladhatják, de az özvegynek sorsához mérsékelt özvegyi tartást teljesen biztosítani kötelesek. A' tartás mennyiségét, ha iránta egység nem eszközöltetik, az özvegy sorsára, a' vagon mennyiségére — a' mit az özvegy közszerzeménynek és hitestársi viszonyos örökösödésnek fejében mint tulajdonát megtartott — figyelembe, az illető bíróság határozza meg. 20. §. Midőn az elhunyt jobbágy özvegyet és gyermeket hagy maga után, a' nélkül hogy végrendelet által intézkedett volna özvegyének tartásáról, akkor, ha az özvegy minden hátrahagyott

gyermeknek édesanyja, ezek az őket illető atyai javakban is csak egy osztozhatnak, ha édesanyjoknak illő özvegyi tartást a' fenebbi 19. §. értelmében teljesen biztosítanak. 21. §. Ha pedig a' hátrahagyott gyermekek, vagy azok egy része, atyjok előbbi házasságából származtak, — az özvegy férjének ősi javaiból és azon szerzeményekből, mellyek nem az utolsó házasság ideje alatt szerzettetvén, közszerzeménynek nem tekintethetnek, — özvegyi tartás fejében csak egy gyermekrészt követelhet, 's azt is oly móddal, hogy azon gyermekrészt tartására különszakasztatván, annak egyedül évenként jövedelmét húzassa, de a' tőke folyvást az illető földesur és községi előjáróság felügyelése alatt tartassék, 's midőn az özvegy meghal, vagy férje nevével viselni megszűnik, az egész tőke az osztozókra szálljon vissza. 22. §. E' törvény rendelete minden földesuri törvényhatóság alatt levő, 's akár urbéri akár szerződési, vagy kiváltságos helyeken lakó nem-nemes személyekre, sőt az ingatlan jobbágyi javak iránt a' nemesekre 's azoknak örökösödésére is egyformán kiterjed. Visszaható ereje azonban nem lévén, csak azon örökösödések és osztályok, mellyek a' jelen törvény kihirdetése után fognak keletkezni, lesznek tartalma szerint éltelendő; az eddig megtörtént osztályok pedig, mellyek más helybeli szokások és szabályok szerint rendezésen intéztettek el, ezen törvény erejével föl nem bontathatnak.“

Ó es. 's ap. kir. Fels. m. dec. 31ki határozatában, Czák Károly erdélyi udv. titoknokot erdélyi nemességgel, Koronavári előnével, taksá-elengedés mellett megajándékozni kegy. méltóztatott. Továbbá

Ó es. 's ap. kir. fölsége Draskovich Károly gróft, Svagell Fridrik varasd-megyei első és Raizner János zágráb megyei második alispánt; Vrachan József ludbregi lelkészt; Fodrőczy György körösmegeyi főszolgabíró; Rovoszell György brezoviczai lelkészt; Gajdek Tamás szelai lelkészsegédet és Bedenko János krapinai lelkészt, mint népiskolák és iparkifejleszté buzgó terjesztőit 's gyarapítóit legf. tetszése felől hivatalosan értesítetté méltóztatott. A' nevezett férfiak buzgalmat világosan tanúsítja azon hivatalos adat, miszerint 1832ben még alig ment az iskolák száma mintegy 80ra a' zágrábi iskola-kerületben, most pedig 160 iskolában nyer szükséges oktatás az ifjuság.

Budapesti napló. Néhány nap óta kemény hideguralkodik, melly f. hó 9kére annyira elborítja jéggel a' Dunát, hogy a' ladikokat szokott állomásokról, a' hid mellől, főlebb kelle szállítani, 's a' közlekedés tetemesül megsúlyosult; 9kén dél felé mindazáltal valamennyire ismét engedni kezdte az idő; de a' hó azért még nem olvadt. — A' három király-napi vagy vízkeresztű pesti fiókvásárt nem sok vidéki kereskedő látogatá, ezt is a' fagyos jó utnak köszönhetni, mit annyival inkább sietének ezek használni, minthogy a' mult nov. vasár a' rendkívüli rossz idő és utak miatt igen néptelen volt. A' honi termékek kevés áros közt léhán keltek, az aljas gyapjút szedték, a' jobb fajokra még is áll a' tavalyi pangás. — LISZT FERENCZ 3ik hangversenye is diadalt szerze a' nagy művészek. A' pestbunai hangszegyesület ugyanis, mellynek javára e' versenyt adá, nyilvánosan akarván kitüntetni jötevője iránti háláját 's tiszteletét, midőn zongora-phönixünk a' terembe léptekor helyet foglalt, az egyesület 12 legjelesb énekes tagja fogadá őt Grill szép cantatejával, mellyet ugyanazon zengének elelőtte, kik Pestre jöttek; e' közben nyolcz énekes kisasszony lépett a' művész elibe üdvözleni 's közülök az első (Gyöngyösy k.a.) Jany-rojt körzetű veres bársony ránkons nyngvó igaz borostyánkószorút tón Liszt fejére. A' közel állott vendégek majd széttépték e' koszorút, midőn Liszt azt fejezül levevé, majd mindenki egy levelet akarván emlékül bírti belőle. Ez érzékenyítő jelenet örömtaps-viharral 's harsány éljenzésekkel párosult. A' nagy művész hazájában az ország szívében koszorúztatván meg először, e' tisztelő meglepetés könnyekre fakasztá. Az nap (jan. 2kán) délután a' Nádor-vendéglőben pompás lakomát adott L., mellyre a' hangművészet-pártoló és gyakorló budapestiek 's idegenek közül huszat hitt meg. Illy művészi lakoma Pesten még eddig alig adatott. Ebéd közben egymást érte az üdvözlés 's áldomás. Többi közt köszönet mondatott a' művész honi 's házigazdának a' hangszegyesület. Budapest 's nemzet' nevében azért, hogy ő vala első, ki a' nevezett egyesület-fentartásra illy jeles áldozattal járult; ő, ki a' két év előtti árvizkor Bécsben adott hangversenyei első jövedelmét a' budapesti károsultaknak szentelé; ő, ki a' nemzeti nótákat sajtóságos alakban első tünteté föl; egyes művészek és hazafiak közül ő az első, ki pesti magyar színházunk javára minden jutalom nélkül hangversenyének egész jövedelmét áldozá! Ezek közben koszorús művésznök hazafiságos buzgalmat mind inkább kifejté 's megígéré, hogy honunkba visszatérnd 's itt tölti életének egyéb szakait, mellyek vajha hosszúra terjednének! Milly nyereség lenne ez. méltán fölkiált a' Honművész, nemzeti Conservatoriumunknak, ha már állana, vagy minél előbb állandna! Jan. 3kán pedig azon ígéretet tevő Lisztünk, hogy a' magyar hangszat pártolival egyesülve a' magyar egyházi és világi dalokat 's táncnótákat összegyűjtendő 's általa iratandó magyarazzattal nyomtatva kiadja, mi által olly nemzeti munkát alapítand, mellynek értéke megbecsülhetetlen 's nemzetünk nézve külföld előtt is érdekes és dicső leendő. Jan. 4én ns Pest város tanácsa 's választó polgársága méltó tekintetbe vevén Liszt Ferencz hazafiságát 's emberszeretetét, mellyet 1838ban a' budapesti árvizkárosultak iránt Bécsben adott hangversenye jövedelme áldoztával tanúsított, őt hála gyanánt tiszteleti polgársággal ajándékozta meg. Liszt nagy hazafiság f. hó 9kén Budán Keglevich Gábor gr. kamaranök termében déli 12 órakor a' vakok intézete javára volt szives hangversenyt adni; össze-

sen majd 200 beléptijegy kelt el 3 és 5 pengő forintjával 's így Liszt neve e' boldogtalanok intézetében még számos év múlva is hálásan fog említtetni. Rövid ideig mulat ugyan köztünk Liszt; de mégis fenséges jeleit hagyja itt nemeslelkű jó ékonyságának, hogy emléket maradandólag alapítsa a neg hazája fővárosában. Egyike ő azon ritka férfiaknak, kik előtt hazai 's hazafiság nem pusztá hangok, 's kik nem szóval, hanem tettel járulnak a' hazai köz javak előmozdításához 's hiányok fődözéséhez. 'S e' szép indulat annál dicséreteseb Lisztben, mivel gyöngé korában szakadt el tőlünk 's azonnal Parisba jutt. azon roppant világvárosba, mely oly könnyen tudja sok emberrel feledtetni hazáját. Holnapután hír szerint elhagyni szándékozik bennünket a' nagy művész. Menjen bár hová, honosinak szíves kívánsái mindenütt áldáshírtő kalauzai leendnek. — Magyar színpadunkon f. hó 4-dikén Liszt hazánkfa adott hangversenyt, melyről bővebben szoltak mult lapjaink; csak annyit legyen itt hallomás szerint megjegyezünk, hogy ez este közel 2000 pengő frintot gyümölcsöze szükségben levő intézetünknek; 5kén „Zsigmond király álma, vagy a' siklósi leányok“ jött színpadra 's most is meglehető számú vasárnapi közönséget gyűjtte össze; 6kán „Notredamei toronyor;“ 7én „Garrik Bristolban;“ 8kán „Belleisle Gabriella;“ 9kén „Sevillai borbély;“ 10én „Romilda“ 3 felv. új év óta valamennyire szaporodni látszik játékszíni közönségünk, 's a' mostani évnegyedi és havi bérlet is jobb a' multnál. kívánatos, hogy a' rendezőség minél nagyobb változékossággal törekedjék kielégíteni a' közönség várakozását. E' napokban egy urasági szolgáló lopás miatt vádoltatván lövéssel vete véget életének. — A' rögtön beállott hideg ismét magosbra rugtatá a' tűzifa árát. —

(Milos hg beiktatása.) Milos hg ünnepélyes beiktatása rendkívüli pompával ment véghez Konstantinápolyban. A' nagyuri berat megkapása előtt szokás szerint 500 erszénnyel hódolt Szerbia fejedelmé a' szultánnak, és gazdag ajándékokkal örvendezteté meg a' porta ministereit. A' megismerését tárgyzó nagyuri fermán minden külföldi követséggel közölteték. — A' fekete tengeren mintegy 3 hét előtt iszonyu szélvész dühöngé, mely 40nél több hajót sodra mélységbe; a' trapezunti gőzös mindazáltal szerencsésen kikerülé a' vész. —

A' m. gazdasági egyesület által mult évre kihirdetett jutalomkérdés megfejtéseül, december végeig következő jellegűekkel ellátott 16 pályárat küldetett be: I. Az idő legjobb mester. II. Érezve kell gondolkodni, 's gondolkodva érezni, ha semmiféle felebarátunk sorsát rosszabbá tenni nem, sőt mindenkinek állapotját javítani akarjuk. III. A' czélszerű mezei gazdálkodás legdrágább aranybánya. IV. Sapere aude. V. Labor assiduus omnia vincit. VI. Nobis pleraque digna cognitu obvenere, quamquam ab aliis incelebrata Thucyd. ann. VI. 7. VII. Mélyen meríts vagy ne is izlelj. VIII. Cuique suum. IX. Salus publica suprema lex esto. X. Csupán hasznos czifraságot szeret a' földművelő. XI. Az idő int minket, hogy szükség neki kezdenünk, munkásoknak lennünk 's hátra nem maradunk J. H. XII. Saját birtokot szerzhetsi jog nélkül lehetlen nemzeti ipart ébreszteni 's józan földművelési magas fokra emelkedni. XIII. Allgemeine Grundsätze können wir uns wohl durch die Erfahrung erwerben, auch die Erfahrungen Anderer insoweit benutzen, dass wir in den Stand gesetzt werden 's a' t. XIV. Hiszen meg van mondva még Adám apádnak, hogy vértékkel fogsz keresni a' szádnak. XV. Nihil perfecti sub sole. XVI. Systema variandum. (A' XVII-et Concordia res parvae crescut jellegével szerzője időközben visszavévén. Tagosztálykules czim alatt már közre is boesátá) Ezen pályáratok a' kormányzó választottság ülésiben egyenkint előmutattatván, a' megbízott bírósághoz utasítottak, a' jelítés névrefjt levelkek pedig a' jelenvolt választottsági tagok pecsétei alatt a' levéltárba tétettek. Költ Pesten január 6án 1840. Kacsokovics Lajos s. k. m. gazdaság-egyesületi titoknok.

A' pesti jótékony asszonyegyesület bevétele 1839ben köv. volt: Ó es. kir. fens. a' nádor ur adott 208 ft. 20 krt., Ó es. kir. fensége a' nádorné 750 ft., Aluásyné sz. Horváth asszony 50 ft., Almásyné sz. Krós asz. 25 ft., Almásyné sz. b. Prónay asz. 25 ft., Appiano Józsefné sz. Valero Borbála asz. 100 ft., Baldacci b. Antalné sz. Hunyady b. Anna asz. 250 ft., Bánffy b. Pálné sz. Borbély Amália asz. 50 ft., Batthyány grófné sz. Majláth Erzsébet asz. 50 ft., Bene Mária asz. 25 ft., Bethlen grófné 37 ft. 30 krt., Bohusné sz. Szögényi Antónia asz. 150 ft., Borsos Magdolna asz. végrendelesképen 400 ft., Boráros Eleonóra asz. 10 ft., Burgman Károly ur 25 ft., Deresényi b. Pálné sz. b. Geymüller Henriette asz. 50 ft., Dernheimer ur 12 ft., Derráné sz. Zettiri Mária asz. 20 ft., Dumtsa Demeter ur 10 ft., Eötvös József ur 12 ft. 30 krt., Eötvös Józsefné sz. Kolb Mária asz. 62 ft. 30 krt., Ferdinandy Ignácné sz. Pomu Jozéfa asz. 50 ft., Festetics Leó grófné sz. b. Kray asz. 50 ft., Fiáthné asz. 23 ft. 20 krt., Forster Lajosné sz. Ruttkay Sarolta asz. 50 ft., Fröhlich Fridrikné sz. Weber Friderika asz. 50 ft.; Gömör Károlyné Julia asz. adott 100 ft., Grossinger Katalin asz. hagyományképen 50 ft., Grossinger Ferencz ur hagyományabeli kamat 30 ft., Halbauer Terézia asz. 50 ft., Hartleben Anna asz. 12 f. 30 krt., Hild Angusza asz. 50 ft., Horváth Jánosné sz. Latinovits Anna asz. 250 ft., Jálies ur 25 ft., Kappel Emília asz. 30 ft., Károlyi gr. Györgyné sz. gr. Zichy Karolina asz. 125 ft., Kenedffy grófné 37 ft. 30 krt., Klopfinger ur 10 ft., Klobusiczky Péter kalocsai érsek ur 100 ft., Kray özvegy báróné 50 ft., Kray b. született Marich asz. 50 ft., Kray b. Amália k. asz. 12 ft. 30 krt., Krausz Erzsébet asz. 50 ft., Lázár Anna k. asz. 15 ft., Legrand ur 20 ft., Liedemann Fridrikné sz. Rieke Róza asz. 100 ft., Liedemann Ferencné sz. Kralovszky Julia asz. 37 ft. 30 krt., Liedemann Sámuel ur alapítványának kamatja 300 ft., Lónyay Gáborné sz. Kazinczy Ottilia asz. 50 ft., Lónyay Jánosné sz. Lónyay Florentina asz. 100 ft., Majláthné alapítványának kamatja 60 ft., Malvieux Keresztelyné Johanna asz. adott 50 ft., Malvieux Lajos ur 25 ft., Malageffa sz. Schük asszony adott 25 ft., Müller Thérézia asz. 10 ft., Müller Anna asz. 6 ft., Némethné sz. Eötvös Mária asz. 50 ft., az oláhországi udvari orvos ur 187 ft. 30 krt., Orszy báróné sz. gr. Berényi Erzsébet 25 ft., Orszy báróné sz. Batthyány grófné 50 ft., Ottlikné sz. Hülf asz. 30 ft., Platthy Imréné sz. Döry Kriszt. asz. 30 ft., Platthy Gáspárné asz. 25 ft., Pollák Eleonóra 12 ft. 30 krt., Pscherer ur 10 ft., Ráday gr. Pálné sz. b. Prónay Agnes asz. 60 ft., Rhédeyné sz. Rhédey Anna asz. 25 ft., Ritter Keresztely ur 10 ft., Robicsék Józsefné asz. 50 ft., Rupp Thekla asz. 12 ft. 30 krt., Sartory János ur 40 ft., Simonyné asz. 200 ft., Steinbach Ferencné asz. 10 ft., Szalbeck báróné sz. b. Bánffy asz. 25 ft., Szapáry gr. Ferencné sz. Almásy Rozália asz. 50 ft., Szapáry gr. Józsefné sz. b. Orszy Anna asz. 50 ft., Szécsen Károly grófné sz. Almásy Jozéfa asz. 200 ft., Székely Károly ur 10 ft., Szepessy Ferencz ur 12 ft., Szirmay Adámné Johanna asz. 100 ft., Takácsyné sz. Bekela Erzsébet asz. 50 ft., Teleki gróf Sámuelné sz. Jeszenák asz. 50 ft., Török Ludovika k. asz. 25 ft., Törökne asz. 25 ft., Valero Antalné sz. Weisz Katalin asz. 50 ft., Vay b. Miklósné sz. b. Geymüller Katalin asz. 250 ft., Vogel Sebestyén ur özvegye 50 ft., Vrányi Konstantin ur 40 ft., Wenckheim báróné sz. b. Orszy Terézia asz. 62 ft. 30 krt., a' wci k

heim-örziféle alapítvány kamatja 300 ft., Zichy grófné sz. b. Kray asz. 50 ft., mind váltó pénzben; azonkívül bejött az újévi köszöntések megváltásából 1481 ft. 2 krt., a' Pest városnál tőkésített magpénz kamatja fejében 310 ft., a' január 6kán tartott táncvizalomból 4336 ft. 35 krt., 's a' pesti gyűmlesztetek biztosságától 3591 ft. 47 krt., mihez adván az 1838. évről fennmaradt 2499 ft. 20 krt. készpénzt, teszen az egész bevétel 18,797 ft. 54 krt., váltóban. Ezen pénzből fordítottatott 17,593 ft. 18 krt., a' házi szegények gyámolítására, 844 ft. 36 krt., a' szembetegápoló intézet fentartására, 's 360 ft., egy vak gyermeknek a' pesti vakok intézetébeni neveltetésére, az egyesületi varrótintézet ez évben semmi segedelemlre nem szorulván, hanem saját erejéből gyarapodván.

Azon tiszta hazai öröm, mely szeretett koronás Fejedelmünknek mult novemberben, a' magyar fölterjeszthetése ügyében kiadott kegy. válasza által a' nemzet szívében keletkezett, édes viszhangra talált sz. kir. banya Nagybánya város lelkes fiaiban is. Hü polgári ók e' kedves magyar honnak, hü alattvalói hódolva tisztelt királyunknak: ehez képest, midőn az említett kegy. válasz által a' nemzet régóta legfőbb kívánságának nagy részbeni teljesültét tapasztalhatták, hálaérzettel telének el Urunk ő felsége iránt 's a' városi előljáróság nov. 28kára örömmünnepet határozván, taraczkörmegések, 's a' polgári katonaság örvendező lödözési közt, buzgó fohászokat röpitének a' Mindenhatóhoz, szeretett fejedelmünk hosszas élteért, nemzetünk boldogságának előmozdításaért 's fényre emelt kedves anyai nyelvünk hervadhatlan virágzásaért. Ajtatoskodás után azonban nem szünt az öröm; estve az egész város csinosan kivilágított; több helyen felírások valának olvashatók; 's a' tanácsház ablakiban fels. Uralkodónk keresztneve számos mécsvilág által vala kitüntetve. Az ünnepély ingyen bemenetű nemzeti táncvizalommal folytatott 's lön bezárva; melyet a' városi lelkes főbíró 's az előljáróság némely tagjai, lassú nemzeti tánczezel nyitának meg. A' terem disztívényi közt fő helyet foglalt Ófels. jól talált mellképe, köv. világitott aláíratall: „Magyar nyelvért“ Az illy módon megült ünnepen a' városi nép közt általánosan eláradt örvendezésekből nyilván kibizonyult: miképen a' lelkes alattvalók, Fejedelmünknek törvény és igazságszerű kegyét, kellőleg méltányolni tudják!

Portugalia.

A' mult számunkban röviden közölt eseményről, mely Angola mellett (a' nyugot-afrikai parton) történt, egy másik levél Lissabonbul dec. 16kán köv. részletesb adatokat hoz - fel: „A' „Columbine“ angol hajó, Elliot kapitány vezérlete alatt, Angolanál Neptuno, portugál hajót elkobozta, 's mivel az Angerona shoonerem levő negerek az angolokra tüzeltek, tehát a' shooner is elfoglalta. Utközben „Leander“ raknászaddal találkozott vala Elliot kapitány; az elkobzott hajó legénységét csakhamar e' rakhajóra téteté által 's mind két hajót elsüllyeszteté. A' lissaboni hírlapok ez esemény miatt az angolokra kigyót békát kiáltoznak; a' Nacional azt a' hitszegés', gyalázatosság' és rablásvágy hallatlan példájának nevezi a; angol kormányzat' könyvében 's felszólítja honfitársait: küldjenek kalóz-hajókat az angolok ellen. „A' vér forr ereinkben (igy rkeszti ezikkét a' Nacional) szívünket hangos verésre készíti az elkésérültség; szemekből könnyeket sajtol a' düh, mivel nem vagyunk képesek tüstint a' hitszegő 's áruló Palmerston lordon boszut állani, 's leczkét adni a' felfuvalkodott szígezhoniaknak, kik feledve, mik voltak 's mennyit köszönhetnek Portugáliának, minket mindenütt zaklatnak 's meggyaláznak.“ A' Standard erre megjegyzi: miszerint ő egy angol tengeri tisztet sokkal emberibb 's józanabbnak tart, mintsem elhihesse, hogy Elliot kapitány magát illy szigorú eselekvényre szánhatta volna, ha csak nem kényszerítették.

Anglia.

(Ausztia ajánlati Parisban elmellőzve. Ajánlatok Canada jövedője iránt. Elegy.) Ausztia legközelebb ajánlatot tön, miszerint valamennyi európai hatalomnak össze kellene állani, hogy M. Ali semmi fegyveres lépéssel ne riaszthassa a' portát kellemetlen vagy nyomasztó békekötésre. E' czélszerű ajánlatot a' parisi kormány visszautasítá, mivel kényszerítő rendszabályokkal fenyegetőzést vélt abban látni, miket az alkirály ellen soha nem fog használni Franciaország; Anglia ellenben igen hajló ez indítvány pártolására, mi egészen új irányt fog adni az egész ügynek, és olly befolyással lehet az európai statuszövetségre, melynek nem könnyen számíthatni ki előre következményit. — A' canadai megbízott tanács határozati a' két tartomány egyesítésire nézve oda czéloznak, hogy e' nyugalom tökéletes helyreállítása csakugyan mulhatatlanul megkívánja e' két tartomány törvényhozási egyesítését, melynek közelebbi pontjai az anyaországi parlament böles intézkedésire bizandók. Poulett Thompson, a' főkormányzó szinte el van határozva mindenáron véghez vinni a' két tartomány egyesítését, habár egyes szözatok makacsul nyilatkoznak is e' rendszabály ellen. — Dublinból írják, miszerint az inség és nyomor olly magosra hágott azon városban, hogy legnagyobb szükség idején sem voltak az utcák olly rendkívül sűrűn lepeve koldusoktól, kiknek arcairól olly hathatósan nyilatkoznak éhség 's mindennemű nélkülzés nyomai, hogy lehetlen tőlük a' segélyt megvonni, habár mindenki világosan tudná is, miszerint nagyobb részök ivás és korhelység által jutott olly nyomoru helyzetbe. — A' londoni tory lapok egy „Britannia“ czimű új napilappal szaporodtak.

(Sérelem az angol-francia lobogó közt.) Bourbon sziget előtt egy francia kapitány olly módon tisztelé meg hajójáról az angol lobogót, melyben sérelmet vélt látni a' közel horgonyzó angol hajó parancsnoka, 's azért visszatörölésül olly formán voná árbozára a' francia színeket, hogy a' francia kapitányok szükségkép szándékos sérelmet voltak abban látni kénytelenek, 's elégtételt kívántak. A' kölcsönös ingerültség 's követelések annyira mentek, hogy végre a' francia sziget-kormányzó megtiltá az angol hajólegénységnek a' közlekedést a' szigeteliekkel, mivel pedig az angol kapitány épen szájazon volt e' határozat kihirdetésekor, 's csak estefelé tért vissza hajózára, tehát elfogák 's őrhelyre vivék őt, honnan csak másnap reggel meheté hajójára. Anglia tengerésztszetei annyira pártolák a' kereskedő hajókapitányt, hogy pompás lakomát adtak tiszteletére, mit a' francia kormányzó azzal viszenza, hogy a' francia kapitányokat vendéglé neg. Fgyébiránt az egész de

log nem igen komoly, mert lakoma közben Viktória királynéja és az angol-francia hajóhadak egyességire lelkesülve üritének áldomásokat a francziák. — Dec. 20-án összeült a szajnai eskütszék, s Barthélémy ügyében ítél is francia lapok szerint. —

(Ujegykedés a török egyiptusi ügyben.) London, dec. 24-ikén „Azon fontos eseményt tudatom Önnek, miszerint az angol, orosz, ausztriai és porosz udvarok közt szerződés létesült, mely a keleti ügy minden fő és mellékágira legnagyobb kiterjedésben vonatkozik! Végképi eldöntése azon kérdésnek, mely nemcsak keletet, hanem Európát is legnagyobb mértékben érdekli, s mely a nagy hatalmak egymástátszegő érdekei következtében legyőzhetlen akadályoknak látszék kitétetve lenni. Semmit nem mulasztottak el ez alkalomkor Londonban, mi a kérdés egyiptusi vagy török érdekeire nézve fontos következményü lehet. Mi a dardanellák elzárását illeti, s azon módot, mely szerint szükség esetén segély leendő nyújtandó a portának a tilos tengeren, erre nézve illőn tudak méltánylani Russzia engedvényit, s e pontban tett ajánlatokat kivétel nélkül elfogadják. Most valóban elmondhatni Russziáról, hogy legőszintébb jelét adá békekívánatának, s miszerint csakugyan jó érzeményekkel viseltetik a portáiránt. Egyébiránt az egyiptusi birtok határra nézve az érintett szerződés következtében Adana, a tauruszi lapályok, Szyria nagyobb része, t. i. egészen Genezaretig, Acre vár s a szent városok ismét a porta hatalmába jutandak; végre meghatározzák azon pontot is Szyriában, honnan tettegi ellenállás esetén erőszakkal fognak végrehajtani M. Ali ellen a kérdéses szerződés pontjai. Ezekből láthatja Ön, miszerint mindenről gondoskodtak a szövetséző felek, s a porta bizonyosan minden tévovázás nélkül nyújtand kezet e kedvező egyezkedéshez, ambar a londoni alkudozásokhoz épen nem is tehetett volna, miután Brunnow Londonba érkezte oly gyorsan véget vete az egész ügynek. Biztosan állíthatni, mikép ez alkudozások folytatása Konstantinápolyban még kevésb időt kívánandnak, mert a porta sietve fogja megragadni ez alkalmat szabadulásra az alkirály követelési elől. Azonban kérdés már most: vajjon kész leend é önként megegyezni e szerződés pontjaiban M. Ali? Józanul ezt nem igen következtethetni. Ellenállása nem nagy következményü lehetne ugyan, de minden esetre legnagyobb makacsságot s ereje teljes hasznalatát várhatni tőle, mert a szerződés oly korlátok közé szorítja őt, miket csak ereje tökéletes megtörése után fogadhat el. Miután pedig ereje könnyü megtörésére semmi különösen kedvező kilátás nem létezik, tehát igen természetes, hogy M. Ali használni fogja fegyvereit. S mit teend Franciaország? Franciaország engedni fog és nem vegyüend oly dologba, melynek megváltoztatása hatalmán kívül áll. Ezt annyival inkább vélem következtethetni, minthogy Palmerston l. ismét meghagyatni kíváná az alkirályt az acrei basaság birtokában és csupán magát a várat akarja átadatni a portának. E határozatban megnyugvásra a többi nagy hatalmat is leginkább azon ohajtás vezérle, miszerint Franciaországnak kevésb oka legyen nehezeltésre.

(Körülmények ő fels. összekeléséről. Vélemény a francia trónbeszédéről.) Mivel legalább 1300 embernek van joga hivatalosan megjelenni a királyné összekelésén, tehát szükséges utasítást adatott a királyné a canterburyi érseknek e tekintetben; minélfogva ez ünnepély alkalmasint a windsori kir. kápolnában menend véghez, minthogy a st. jamesiben 500 ember is alig foglalhatna helyet. Ezalatt mindazáltal ez utóbbi kápolnában is folyvást dolgoznak a szükséges előkészületen s az arra vezető utczákon mindenütt alkotványokat állítanak föl a pompa-szemléletésre. Conyngham marq., és Grosvenor gr. januárban Németországba utazandnak és a térszalagrendet viendik el Albert hgnek. Cambridge és Sussex hgeket külön iratban kérte meg ő felsége, hogy jogukról lemondván a királyné-utáni első helyet szíveskedjenek a jövendő férjnek átengedni. Cambridge hg azonnal megegyezett; de Sussex az ily fontos tárgyban nem akart hirtelen határozni. Ha Sussex hg nem fog engedni, ugy a kir. férj alkalmasint főhgi rangra emeltetik, mi egyszerre véget vetend minden nehézségnek. Az összekelés febr. Sikan vagy legfőlebb 10-ikén menend véghez. A M. Chronicle véleménye szerint a francia trónbeszéd legnagyobb érdeme rendkívüli gyöngeségiben fekszik, mert e miatt egyetlen pontocskát sem találhatni benne, melyhez sikerrel kapaszkodhatnék az ellenzés valamelyik része.

Franciaország.

(Részletek a bonapartista összeesküvésről. Barthélémy elítéltetve.) Paris, dec. 24-ikén: „A rendőrség nagy kiterjedésű vizsgálatokat nyit meg a felfödözött bonapartista összeesküvés ellen. Már több császársági katonatiszt fogva van, kik katonákat fogadtak zsoldba Napoleon hg ügye ótalmára; több házban nagy löpormennyiséget s egyéb hadiszereket fődöze föl a rendőrség, s különös készületű lövészműveket is talált, miket az összeesküttek azon okbul készítettek, mivel a legujabb kormányparancs következtében nem szabad többé boltokban lövésre alkalmas puskákat tartani, minthogy zendülések esetén igen könnyü szerrel láthaták el magokat löfegyverrel a zavargók, kik ennélfogva már most 40—50 golyóval töltött vasgömböket gyártattak, miket a katonaság közé volt szándékuk szórni. Crouy-Chanel marq. Havreba érkezék, s azonnal hajóra szállott, mely még azon nap Angliába indult. Megszökte épen nem volt titok, valamint Havreba érkezte sem, és a kormány még sem tön rendeléseket elfogatására iránt. — A szajnamegyei eskütszék dec. 20-ikán tárgyalatásba vevé Barthélémy pörét. Barthélémy kézműves, és még nem haladá meg 17-dik évét. Az elnök minden kérdésire legnagyobb hidegvérűséggel válaszolt a vádlott. Állítása szerint személyes boszúból támadá meg a rendőrt, ki az aprilisi zendület alkalmakor ugy megbotozá őt, mint valamely moszkát. Ez okbul nem tarthatá vissza haragját, midőn dec. 4-ikén találkozék a

goromba rendőrral, s rá lövé pisztolyát. Vallatás közben kérde őt az elnök: nem tartozik e valamely titkos társulathoz, mire Barthélémy ezt válaszolá: „Én republicanus vagyok, ügyemnek szolgáltam, s ezentul is annak szolgálndok.“ Az elnök bővebb magyarázatot kívánta e szavaknak, de a vádlott makacsul hallgata minden további sürgetésre. Egy papirdarabkán, melyet a fiatal kézművesnél találtak, e szók voltak olvashatók: „Nép! fegyverezd föl karodat törrel bakó! Megbűntetésire; döfj irtalom nélkül; vér vért kíván. Ők a tiédet onták; ne ki-méld az övéket.“ Egy másik papiron pedig: „Egalité Fulöp nyomoru ember volt. Fia esküszegő, gyilkos, kormányzata történetit egykor az arcolei hid és Transnonain-uteza áldozatinak vérevel irandja.“ Barthélémy az elnök kérdésire azt állítá, hogy e szavakat csak tudomásul másolá le; egyébiránt pedig a rendőrt épen nem akará megölni, hanem csupán büntetni szándékozik őt az aprili ütlekezésért. Elnök: Ön tehát bosszuállási jogot igényel, mely csupán a társaságot illeti? Ön, egy 17 évű fiatal ember, s nem bir e szóknál egyéb ótalmi eszközzel, miket borzadálygerjesztő nyugalommal s hidegvérűséggel ad elő! Vádlott: „Nincs magamat miről vádolnom.“ Elnök: „Nincs Önnek magát miről vádolnia? Tartózkodjék Ön az ily szólástól, habár csupán ótalmazóji iránti tiszteletből tenné is azt. Ön nem vádolhatja magát. Ön egy ifju, ki 17 éves korában embert gyilkol politikai szenvedélyből? Nincs Önnek más védelmi eszköze? Ha titkos társulatokkal van Ön kapcsolatban, am mondja ki világosan, mert gyilkosok társaságai azok. Ha már csakugyan szándékosan követé el Ön bűnét, tehát legalább iparkodjék más eszközök által megnyerni bírának szánakozását. Vádlott: „Nem republicanus elveim vezérlek karomat, midőn a városhajdu megtámadám. Ha azon nagyszerű eszméket követtem volna, ugy most nem állnék itt s nem böcszelenitném azon magas ügyet, melynek szolgállok.“ A tanuvallatás igen rövid volt. Beudet, a megsebesített városhajdu ismételve állítá, hogy senkit nem ütött meg az aprilisi zavargás alatt, mert bot sem volt kezében. Az eskütszék önkéntes gyilkosságot monda ki föltett szándék nélkül Barthélémy ellen, s a törvényszék nyilvános kiállítás után holtig tartó kényszerített munkára ítélte őt. —

(Lapvélemény Russzia újabb ajánlatáról.) Russziának a keleti ügyre nézve tett újabb ajánlatáról így nyilatkozik a M. Herald: „Bármí szolgált is tulajdonképen ürügyeül Brunnow küldetésinek Londonba, valódi célja véleményünk szerint bizonyosan nem más, min Angliának hízeleni, hogy Russzia azon újabb ármányi miatt, miket Indiában Anglia rovására elkövette, semmi határozott rendszabályokhoz ne nyuljon. Az orosz kormány jól megfontolá, miszerint mostani gyönges haszontalan kormányunk alatt is végre csakugyan elszakadhatna a brittek türelmi fonala, s határozottan léphetne föl Anglia, még mielőtt bevégezhetné hadi készületeit Russzia s tökéletesen megérlelhetné céljait a török birodalomra nézve. Ezért küld most finom tapintásu diplomatát Londonba az orosz kormány, hogy a moszka cselészövési régi dramában új szerepet játszhasson. Szóljanak csak oly szövetségesről az orosz birodalommal, mely a független Lengyelország megalapításán nyugszik, s mi azonnal öröme st nyújtandjuk kezeinket frigyre. Mi pedig a hunkiar-is kelessii szerződést illeti, az ugy is rövid idő mulva megszünend a határnap eltelle által. Akkorra conservatív kormány fog uralkodni Angliában, és Russzia igen jól tudja ezt, mert tökéletesen ismeri belügyeink tulajdonképi helyzetét, s igen is helyesül sejtji, hogy conservatív kormány soha nem fogna megegyezni azon szerződés megújításában. Az orosz czar e szerződést egyébiránt is csupán Ponsonby l. hanyagságának, a whigek szükkeblúséginek és Orloff gr. diplomatai ármányinak köszönheti. Russzia tehát siet lehetőségig használni a whig kormány uralkodását.“ E nyilatkozványt következő gúnyszavakkal viszonozza a ministeri Globe: „A Heraldnak nagy nyugtalanságot okoz azon valószínűség, miszerint Russzia és Anglia közt szoros baráti viszonyok létesülhetnének, s hinni látszik, hogy Anglia feledi méltóságát, midőn egyenlő lábón készül állni oly hatalommal, mely 200 év előtt még alig volt ismerve Európában. Igen öreg emberek mindenkor hajlók fiatalok gyanánt bánni azokkal, kiket józanul középkornaknak kellene tekinteniök; azonban két századot az aggastyán Herald is hiában szeret semmiségnék tartani. S azonkál az orosz birodalom, habár gomba gyanánt emelkedék is; Ázsiában és Európában, mégis csakugyan bir annyi fontossággal, hogy nem igen tekinthetni reá pusztá megvetéssel. A minapi ázsiai események után, miket a többség részünkre kedvezőknek hisz, s mikben csupán a Herald szeretné azt látni; hogy elámíta bennünket Russzia, igen furesán hangzik, midőn kormányunkat az indiai ügyekre nézve gyöngének halljuk mondatni. A whigek 9 év óta tartják kezükben Anglia kormányát; ohajtanók tudni: vajjon mennyiben szaporodék ez idő alatt Russzia hatalma Anglia rovására, s vajjon van é kedvök a toryknak minden megfontolás nélkül Russzia, a hitlen szövetséges, ellen Anglia hajóhadait meynyörögtetni? Talán új kiáltozásra köszörülék torkaikat a toryk, s rövid idő mulva: „Peel és háboru Russziával!“ fog harsogni részükrol. A Herald a lengyeleket tárgyzó föltét-szabásról szól Russziának. Ugyan szilárdul ragaszkodnának é Russzia ellenében e föltéthez a toryk? Brunnow titkos utasításit nem olvastuk; de orangista barátink vigasztalására bizonyosan mondhatjuk, miszerint a czar és pápa közti meghasonlás következtében a britt katolikusok és irlandi unio-fölbontás iránt semmi kedvező követeléseket nem teend többé az orosz kormány. Dec. 20-ikán lakomat ada Brunnow Londonban; mellyen azonban csak az orosz követség személyzet volt jelen. — Mig a tory lapok napról napra sürübben emlegetik, hogy ajtó előtt már a whigek végképi tönkre jutása, valamennyi ministeri lap ellenkező véleménnyel oda nyilatko-

zik, aog. m. g. koránsem érett meg a gyümölcs a toryk számára, mire a tory Standard haragosan jegyzi meg, mikép a gyümölcs már nagyon érett; de mivel a királyné a whig ministerség megmaradtát kívánja, a nép pedig tory kormányt ohajt (?!), tehát Peel mint valódi gentleman és hű alattvalója a koronának, kötelességnek tartja jól megfontolni egymás ellenében azon érdeket, melyet a királyné 's nép ellenében kötelessége támogatni 's föntartani. — Tartományi tory lapok szerint Normanby l. alkirály leend Indiában, 's O Connell irlandi főbíró Woulfe helyett. Mind a két állítás igen kevés hitelt érdemel. —

(Martin du Nord másodelnök. Az algiri nagy esata csekély összekoczezanásra olvad.) A dec. 27ki követkamrai ülésben Martin du Nord és Vivien közt titkos szavazatra kerülén a dolog, az előbbi 147 szózáttal 137 ellen másodelnökké lett. — Algiri hiteles hírek szerint a kürtölt nagy esata csupán csekély összeütközésből állott, melyben mindazáltal még is csakugyan a francziák győztek. —

(Követkamrai ülések.) A dec. 28iki követkamrai ülésben Sautzet elfoglalván az elnökséket, beszédet monda, melyben először is ez újabb megtiszteltetésért háláját fejezte ki, 's aztán így nyilatkozék: „Az elnöki hatóság Önök 's valamint jóakaró ugy szilárd tartozik az lenni, mivel Önök szabad akaratjából származik az és hatalmokat képviseli. E' gondolat leend mindenkor rendszabályom, mi egyszersmind, mint nem kétlem, a' tisztes tagokat lelkesítendi. Minden komoly munkásságot kíván, 's a' vélemények inkább megoszlotnak, mint ingerültek. Mindenki érzi az őszinte és mély vitatkozások szükségét. Csupán Önök kölesönözhetik az eszméknek 's ügyeinknek azon szilárdságot, mely annyira fontos az országra 's kamarákra nézve. Vitatkozásink őszintesége függetlenségünkhez méltó; közdelmink mind parlamentiek leendnek.“ (Igen helyes!) Ezután a' válaszfőiratot szerkesztendő választmányt nevezé ki a' kamra. E' kinevezéseknél határozott többséget nyert a' ministerség, mely körülményre ezt jegyzi meg a' National: „Alig szükség megjegyezünk, miszerint e' kinevezések a' kamra határozatlan zavartsága bélyegét viselik homlokukon.“ A' Constitutionnel pedig azon következtetést vonja e' kérdéses kinevezésekből, hogy a' kamra az utóbbi ülés óta sem őszinteségben, sem határozottságban nem haladt előre. A' Revue de Paris végre, mely az udvari vélemény képviselője szokott lenni, oda nyilatkozik, miszerint most a' követkamrában egyik párt a' másikat akadályoztatja, 's azért egyik rész sem juthat határozott győzelemhez. A' pártok e' súlygyene nagy föladattá teendi a' tulayomó többség összeállíthatóságát. A' ministerség jó állásba szándékozik ugyan helyezkedni; de belső meghasonlása gyöngeséget szül, melyből félszegség 's czéltévesztés származik. Cunin Gridaïne és Teste alkalmasint ki fognak lépni a' ministerségből, 's Duchatel a' pénzügyi tárczát a' kereskedési ministerséggel cserélendi föl. Sőt még azt is igen valószínűk tartják, hogy Guizot leend az új kormány elnöke.

(Vélemény a' legújabb határozatról kelet ügyében. Crouy-Chanel börtönben. Elegy.) Paris, dec. 29ikén: „Biztos kutfőből tudatom Önnel, miszerint a' nagy hatalmak közt Londonban a' keleti ügyre nézve oly szerződés létesült, mely lényegileg ártalmas M. Ali jogainak. E' határozatot csupán tudomásul közlék kormányunkkal, 's azon megjegyzéssel, hogy írni alá a' szerződést Franciaország is, ha t. i. azt érdekeivel őszhangzónak találja. Lajos Fülöp e' szerint meggyőződheték valahára, hogy minden makacszkodása sem vihatja ki M. Ali méltányosságos tulesapongó igényit, 's hogy már most legtanácsosb leend a' nagyhatalmakhoz csatlakoznia. A' ministerség tehát kénytelen az egyiptusi alkirály ügye támogatásával fölhagyni. Kérdés már most: vajjon ez által majd nem jutand e' a' kormány kellemetlen álláspontba a' franciaországi közvélemény ellenében? Erre a' legközelebb jövendő mulhatlanul felelni fog. Annyit egyébiránt mindenestre mondhatni, hogy a' francia kormány az európai hatalmak érintett határozatahoz fog ugyan csatlakozni, de azon kényszerítő rendszabályokhoz soha nem nyujtand segédeszközöket, mikre a' szövetségesek Meh. Ali ellen talán vetemlni fognak. — Crouy-Chanel marq. tegnap. a' Moniteur hivatalos jelentése szerint, önként visszatért börtönébe. — A' Temps szerint a' legitimisták don Carlost lemondásra akarák bírni Spanyolország trónjárul fia részire, mivel átlátták, miszerint buzgalma sokkal kisebb határtalan dicsvágyánál. A' legitimisták ajánlkoztanak, hogy fiát Cabrerához viendik, ottan ünnepélyesen ki fogják kiáltani Spanyolország királyának, 's e' fogás bizonyosan ujra fölingerlendi a' már valamennyire lecsöndesült elméket. Don Carlos már hajló is volt neve aláírása által szentesíteni a' lemondási oklevelet; de Beira hgnő nem csupán d. Carlos hanem egyszersmind Spanyolország királya nevévé lön, 's azért halomra dönté az ármánykodók eselszövényit 's továbbra is trónon parancsolá maradni engedelmes férjét, ki a' lelkes nőnek semmit nem tud ellenére tenni, mert igen jól érzi, hogy nélküle még nagyobb semmiségbe merülne! — Afrikai hírek szerint Constantine tartományban még folyvást esönd uralkodik; Oranban mindazáltal már összeütköztek Abdelkader némely kóbor csapatjai a' francziák egyik benschülött hadosztályával. Mindkét résznek néhány halottja lett.

Oroszország.

(Expeditio Chiva ellen, 's a' kaukázontuli bor) Egy sz. pétervári levél (dec. 23.) imezt közli többek közt: „Chiva a' jelen hadszállítványt karavanink' gyakori ellenséges zaklatásával, a' határainkra tett

's több évig folytatott rabló beütések által idézte elő. — Chiva Elő-ázsianak minden statusi közt a' legműveletlenebb 's durvább. Lakosí a' rablást tekintik fő keresetágnak, a' hatalmokban került keresztyéneket a' szolgálás legnyomasztóbb igája alatt tartják. 's a' t. Még most is igen sok (körülbelül 2000) orosz nyög chivai rabszolgaságban; remélhetni, hogy a' jelen hali expeditio megváltójok leend 's hogy a' birodalom délkeleti részének tartós nyugalmat biztosítand a' zsákmányszomjas vad chivaiak' további becsapongási ellen. — A' kaukázontuli tartományokban jelesül pedig a' karheli kerületben természetett bor folyvást nagyobb becsre jut 's az országban folyvást élénkebb keletű ugy annyira, hogy idővel a' franczia borok' behozatalát egészen nélkülözhetnők. Már most is onnan a' szárazföldi részről egész a' karpatokig 's balti révhelyeinkig szállítatik. A' bor e' tova szállításnál, bár a' legkülönneműbb éghajlati változásoknak, u. m. a' legforróbb melegnek 's legdermesztőbb hidegnek tétetik is ki, tisztán marad a' nélkül, hogy e' változatok a' termény' jóságát észrevehetőleg csökkentenék. E' bor, 60 pudnyi nehézségű nagy fahordókban vitetik Tiflisből az ázsiaszerte divatozó kétkerekű targonczákon egész Moszkováig; innét pedig közönséges orosz pórszekereken (Telegge) szállítják tova. Tiflisben a' grúziai borok' nemesítésére legfensőbb jóváhagyás mellett alakult részvényes társaság a' főszállítás végett Moszkovában az ottani Brandeburg nevű kereskedőházat bizta-meg.

Németalföld.

A' müncheni polit. lap Hágából dec. 24kéről imezt közli: A' királynak d' Oultremont grófnővel összeköttetéséről szállongott hírek újabb alapot nyerne. Ugy látszik, hogy Vilmos király, privát viszonyban színtolly határozottan eslekszik, valamint a' politikaiakban. A' házasság már tökéletesen elintézett ügy; sokan még azt is állítják, hogy a' házasság már meg történt. Némely udvari személyek van-den-Bosch tábornoknak gyarmatministerségrüli leléptét is a' király' házasság-tervének tulajdonítják.

Törökország.

(Menzel véleménye a' keleti ügyről.) „Europa 1840ikben“ című munkája végén a' keleti ügyről következőleg nyilatkozik Menzel: „Az elvharcz iránti részvét Európában ellenkező viszonyzat az érdekek harczáértival. Az egyiket meggyöngíteni mindenkor legbiztosb eszköz a' másik; de egy a' kettő közül mindig munkásb leend. A' belpolitikáról vitázatok, az alkotmányos küzdés, sőt magok a' vallási egyenetlenkedések is megszűnnek kizárólag elfoglalva tartani népeket 's kormányokat, midőn az érdekek, háboru és szövetségek ügyei forganak napirenden. Mihelyt azonban a' külföldi politika iránti figyelem esökkenni kezd, szükségkép ismét a' belügyek vonják magokra az egész figyelmet, 's az elvharcz uj terere talál. E' körülmény nem mellőzheti el azon kormányok figyelmét, melyeknek a' belföldi viszálytól inkább rettegésre van okuk, mint reményekre. 'S azon hatalom, mely belviszály ellen leginkább biztosítva van, legnagyobb hasznót fog huzni a' keleti kérdés halasztgatásából. Utolsó aggályunk ez: habár szerződések korában élünk is most, a' dolgok természetes folyamatánál fogva bizonyos idő mulva ismét változást fog szenvedni e' szokás. A' fiatalabb nemzedék, megszokván hosszabb békeidő alatt a' diplomatai gyámságot, alig bír már képzetével annak, mit az idősb nemzedék tapasztalt; de épen ez elévülés (Verjachtung) e' hanyagság a' béke áldási iránt, ez unatkozás, könnyelmű és gondatlan ohajtása nagyszerű eseményeknek, 's az ismétlenség mind azon iszonynyal, mely azokat rendesen kísérni szokta, új korszakát készítik a' meglepetéseknek. Minél továbbra halad ez, minél gyorsabban hal el a' nagy szerencsétlenségben megedzett 's azért a' békét diplomatai szövetségek által támogató idősb nemzedék, 's minél hamarabb enyészik el az anyagi érdekeket támogató fiatal ivadék, annál hatalmasb leend majd a' légvillanyos rugalmassága. Akkor majd az fog nyerni, ki meglepéshez ért, 's vesztetni, ki magát meglepetni engedendi. Előrelátás, természetes szövetségek megerősítése, 's természetszerű előmozdítása minden rokon érdekeknek valóban rendkívül ajánlható. Ki talán nagyobb emelkedést, szaporodást és szövetekezést hanyagul engedne megtörténni ellenséges hatalmak közt, 's közönyösség, gyanakodás vagy könnyelműség miatt elmulasztaná magához vonnia a' rokon érdekeket 's természetes szövetségesit, vagy ide 's tova ingadozó politikával itt is ott is a' bizalmat, az időt pedig mindenütt elvesztené, annak bizonyosan bő alkalom nyílnék hanyagságát keserűn megbánni. Ha minden mozgalom kihalna is a' népekből, 's ha a' zendületi elvet valaha csakugyan véggé ki lehetne irtani, azért mégis minden esetre új mozgalom fogna támadni valamely erős és hatalmas szövetségesekkel körülfont kormány részről, mert meg van írva, hogy örökös békét csak tulvilágon lehetni föl; de itt földünkön soha.“ —

Gabonaár: Pest, jan. 10ikén: Tiszta buza: 164, 150, 140; — Kétszeres: 120, 115, 110; — Rozs 113, 110, 115; — Árpa 100, 95, 90; Zab 76, 73, 70; — Köles —, —, —; — Köles-kása 270, —, —; — Kukoricza 120, 115, 110; — pesti m. v. garas.

Pénzkelet: Bécs jan. 8kén: 5 pCtes statuskötelezvény 108³/₁₆; 4 pCtes: 100³/₄; 3 pCtes: 80³/₄; 2¹/₂ pCtes: 57¹/₂; 1821iki 100 frtos kölesön: 150³/₄; 1834iki 500 frtos: 715; 1839iki 250 frtos: 288¹/₂; szinte 1839ki 50 forintos: 57³/₈; bécsi 2¹/₂ pCtes bankkötelezvény: 64⁷/₈ for.

Lotto. Buda, január. 4kén: 18, 59, 79, 47, 71.